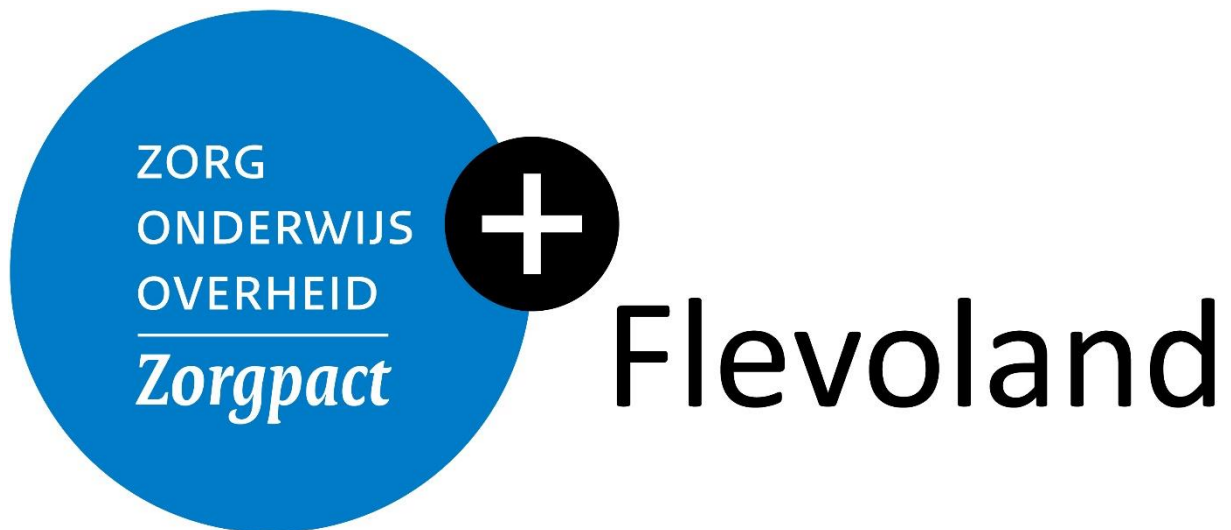

Samen werken aan toekomstbestendige zorg en welzijn in
Flevoland

Inhoud

Inleiding.....	3
Doel zorgpact.....	3
<i>Informereren:</i>	3
<i>Inventariseren:</i>	4
<i>Verbinden:</i>	4
<i>Inspireren:</i>	4
Deelnemers initiatieven Regionaal Zorgpact Flevoland tot nu toe.....	4
Samenwerking gezamenlijke Flevolandse agenda: Wat gebeurt er in Flevoland?	4
'Zorg in de wijk in de 21e eeuw'	4
Serious soaps.....	5
Werkplaats Sociaal Domein (WSD) Flevoland.....	5
Wijkleernetwerk Flevoland	6
Inclusieve arbeidsmarkt	6
Regionaal Netwerk Arbeidsmobiliteit	7
Doorlopende leerlijn vmbo-mbo.....	7
Doorlopende leerlijn mbo-hbo.....	7
Zorgtalent	7
Gemeenschappelijke Taal.....	7
Beoogde resultaten bijeenkomsten, overleggen, themadagen.....	8
Verbinding Werkplaats Sociaal Domein, Zorg in de wijk, Welzijn en Zorgpact Flevoland	8
Contactpersonen Zorgpact Flevoland	8

Inleiding

De zorg maakt een zeer ingrijpende kanteling door. In de nieuwe visie op gezondheid en zorg staat niet de ziekte, maar het functioneren centraal. De focus op de fysieke gezondheid maakt plaats voor eigen regie, veerkracht en behoeftes van het individu. De nieuwe manier van denken over gezondheidszorg vraagt om nieuwe en/of andere competenties. Professionals worden niet alleen beoordeeld op technische kennis en vaardigheden, maar ook steeds meer op karakter, gedrag en attitude. De arbeidsmarkt vraagt om zorgverleners die zijn opgeleid om aan de veranderde eisen te voldoen. Afstemming tussen zorg en welzijn en onderwijs is daarom zeer belangrijk. Organisaties, onderwijs en overheid hebben er belang bij dat ook op langere termijn de juiste mensen voor zorg en welzijn beschikbaar zijn. Door samen te werken in een zorgpact, kan deze verbeterde aansluiting snel en effectief tot stand komen. Dit groeidocument geeft een kijkje in de samenwerkingsinitiatieven in de regio. Organisaties die samenwerken aan een betere afstemming en aansluiting bij het opleiden van zorgprofessionals, kunnen zich aansluiten bij het Zorgpact Flevoland. Nieuwe en bestaande initiatieven zijn welkom.

Doel zorgpact

Zorgpacten hebben tot doel de aansluiting tussen onderwijs en werkveld te verbeteren en zo de kwaliteit van zorgprofessionals voor de toekomst te waarborgen. In het najaar van 2015 namen bestuurders en professionals uit zorg en welzijn, onderwijs en gemeenten in Flevoland in het kader van het landelijk zorgpact, deel aan een regionale kennisexpeditie voor Zorg- en Welzijnsorganisaties, Onderwijs en Overheid. Doel van de bijeenkomst was het constateren van knelpunten in de regio en samen werken aan een gezamenlijke agenda voor het verbeteren van de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt in de regio.

Inmiddels is in de regio een beweging op gang gekomen om de geconstateerde knelpunten gezamenlijk te dichten. Gemeente, praktijkopleiders, adviseurs/consulenten training en opleiding, praktijkbegeleiders, coördinatoren onderwijs en kwaliteit, opleidingsmanagers, stagecoördinatoren, decanen en clusterdocenten van zorg- en welzijnsorganisaties en vmbo, vo, mbo en hbo in Flevoland zijn bezig om te zorgen dat ook deze regio beschikt over professionals met bekwaamheden die nodig zijn. De afspraak is om flexibel in te spelen op de actuele behoeften en vragen in Flevoland en daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande en in ontwikkeling zijnde (bottom-up) initiatieven.

Vanwege de samenwerkingsinitiatieven in de regio mag gesteld worden dat in Flevoland sprake is van een regionaal Zorgpact. Zowelwerk ondersteunt en faciliteert initiatieven onder het Zorgpact. De kernactiviteiten die wij onder het Zorgpact ontplooiën zijn informeren, inventariseren, verbinden en inspireren.

Informeren:

het verzamelen van (actuele) kennis van ontwikkelingen in Flevoland die gericht zijn op de verbetering c.q. optimalisering van de aansluiting tussen werkveld en onderwijs. Deze kennis

delen wij zowel in als buiten de regio. Daarnaast informeren wij onze partners en anderen over activiteiten en best practices in de rest van het land.

Inventariseren:

het inventariseren van knelpunten, behoeften, vragen, wensen van werkveld en onderwijs met betrekking tot afstemming en aansluiting. Daarnaast halen wij kennis over en inzicht in de zorgvraag en behoefte in de regio op en delen die in Flevoland. Ook inventariseren wij de bereidheid om samen te werken aan concrete acties tot het verbeteren van de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt en de wijze waarop onze partners willen samenwerken.

Verbinden:

het bij elkaar brengen van regionale partners met als doel het samen aanpakken van knelpunten in de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Het streven is zoveel mogelijk draagvlak voor en betrokkenheid bij samenwerkingsactiviteiten te creëren. Aanhaken door lokale overheden gebeurt in diverse initiatieven en samenwerkingsprojecten.

Inspireren:

het landelijk Zorgpact biedt een podium voor regionale en landelijke best practices. Deze voorbeelden worden zoveel mogelijk met de regio gedeeld.

Deelnemers initiatieven Regionaal Zorgpact Flevoland tot nu toe

- Woonzorg Flevoland
- InteraktContour
- Triade
- Kwintes
- Welzijn Lelystad
- MEE IJsseloevers
- Windesheim Flevoland
- ROC Friese Poort
- ROC Landstede
- ROC Top
- MBO College Almere
- MBO College Lelystad
- Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)
- Gemeente Almere

Samenwerking gezamenlijke Flevolandse agenda: Wat gebeurt er in Flevoland?

'Zorg in de wijk in de 21e eeuw'

Een samenwerkingsverband tussen ROC Top Almere, ROC Flevoland, Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Windesheim Flevoland, intersectorale aanbieders van zorgtechnologie en aanbieders zorg en welzijn is aan de slag met het opzetten van field labs waar buurtbewoners terecht kunnen met gezondheidsvragen. Binnen de field labs worden studenten in theorie en praktijk getraind in het geven van zorg en diversiteit.

Onderwijs- en zorginstellingen zetten in Almere en Amsterdam field labs op in de wijk waar buurtbewoners terecht kunnen met gezondheidsvragen. In de field labs worden studenten in theorie en praktijk getraind in het geven van zorg en diversiteit. De volgende programmalijnen zullen opgenomen worden in het onderwijs en zichtbaar terugkomen in de field labs:

1. De verschuiving van zorg in het ziekenhuis of zorginstelling naar zorg in de wijk, hierbij staat de regie van de zorgvrager steeds meer centraal.
2. De rol van de technologie (e-health en domotica) in de zorg
3. De ziektes en aandoeningen van de 21e eeuw, zoals obesitas, diabetes
4. De diversiteit in de wijk
5. Een houding die past bij de uitdagingen van een kennis- en netwerksamenleving; de 21th century skills.

Serious soaps

Serious Soaps zijn een lesmethode over ouderenzorg, die zowel studenten als professionals uitdaagt via interactieve real life games hun kennis over ouderenzorg te vergroten. Een Serious Soap is een interactieve real life game met korte filmscènes (20 minuten) en vragen, waarbij er sprake is van een doorlopend verhaal. De gamer wordt in korte filmscènes (20 minuten) steeds meegenomen in een verhaal van een oudere. Door middel van vragen kiest hij/zij welke stappen hij/zij zou zetten in een bepaalde situatie. Doordat deze informatie al in een klassikale les is gegeven, wordt de verworven kennis als het ware toegepast in de praktijk.

Werkplaats Sociaal Domein (WSD) Flevoland

Het lectoraat Klantenperspectief in Ondersteuning en zorg van Hogeschool Windesheim Flevoland is penvoerder van de Werkplaats Sociaal Domein (WSD) Flevoland en werkt aan de verdere implementatie van de doelen van de transities in het sociale domein. Centraal staat het toerusten van zorgprofessionals, eigen kracht en eigen regievoering van de burger en inclusie. In Flevoland wordt een leerinfrastructuur ontwikkeld waarin hier middels action learning vorm aan wordt gegeven. Er wordt o.a. samengewerkt met het wijkleernetwerk Almere.

Betrokken partijen bij de WSD zijn ten minste: gemeenten, instellingen, hogescholen en cliëntorganisaties in de regio Flevoland. Op dit moment zijn betrokken:

- MEE
- Zorggroep Almere (maatschappelijk werk)
- Gemeente Almere
- VMCA (Vrijwilligers en Mantelzorg Centrale Almere)
- De Schoor (opbouwwerk)
- Gemeente Almere
- Gemeente Noordoostpolder

- Intermetzo
- Forca
- Gemeente Lelystad
- Stichting Welzijn Lelystad
- Windesheim Flevoland

Wijkleernetwerk Flevoland

Het wijkleernetwerk Flevoland is opgericht om de deskundigheid te bevorderen van beginnende en gevorderde wijkverpleegkundigen, aankomend wijkverpleegkundigen (dus studenten) en hbo- en mbo-docenten. Dit doen zij met elkaar, in de vorm van een gezamenlijk leren of cocreëren. Onder deskundigheidsbevordering wordt verstaan het geheel van activiteiten dat gericht is op het in stand houden en vergroten van de bekwaamheid van de (aankomend) wijkverpleegkundigen en docenten.

De doelen van het project zijn:

- Realiseren van een duurzaam leernetwerk (= leernetwerk dat ook na de subsidieperiode blijft voortbestaan).
- Scholingsprogramma (blended over zelfredzaamheid, samenredzaamheid en zelfmanagement) bestaande uit:
  - Module voor HBO-V
  - Module voor beginnende wijkverpleegkundigen
  - Materiaal voor gevorderde wijkverpleegkundigen

Betrokken partijen bij het wijkleernetwerk zijn:

- Zorgfix Almere
- Leger des Heils Almere
- Buurtzorg Almere
- Zorggroep Almere
- Windesheim Flevoland
- ROC van Flevoland
- Landstede Lelystad
- Gemeente Almere
- College Zorg Opleidingen
- Pilotgroep S1 Almere
- Ieder(In)

Inclusieve arbeidsmarkt

De 3 O's hebben belang bij een goed functionerende en toekomstbestendige arbeidsmarkt voor zorg en welzijn in Flevoland. Het Zorgpact Flevoland onderzoekt hoe we alle niveaus, in het bijzonder de lage niveaus, kunnen laten participeren.

Regionaal Netwerk Arbeidsmobiliteit

- Zowelwerk trekt een netwerk voor sectorale samenwerking op het gebied van kennisdeling, loopbaanadvies en (vrijwillige) mobiliteit van medewerkers. Het netwerk maakt een verbinding met de nieuwe loopbaanportal van Zowelwerk.
- Het netwerk biedt netwerkbijeenkomsten aan voor mobiliteits- en loopbaanadviseurs, loopbaanadvies en netwerkgesprekken voor medewerkers van deelnemers die zelf niet beschikken over loopbaanadviseurs.

Doorlopende leerlijn vmbo-mbo

Vanuit vmbo en mbo wordt gewerkt aan doorlopende leerlijnen zorg en welzijn met als doel een betere doorstroming van leerlingen Zorg en Welzijn tussen de niveaus.

Doorlopende leerlijn mbo-hbo

Het vernieuwde mhbo-traject van Hogeschool Windesheim Flevoland, MBO College Almere en ROC TOP is een goed voorbeeld van een doorlopende leerlijn waarin mbo-studenten worden voorbereid op studeren in het hbo.

Zorgtalent

Eerstejaars HBO-V studenten van Windesheim Flevoland lopen drie weken stage in drie verschillende instellingen: het ziekenhuis, de VVT en de (lichamelijke) gehandicaptenzorg. Het doel van de stage is oriëntatie op deze werkvelden. De studenten lopen mee met een HBO-Verpleegkundige, die laat zien welke taken, verantwoordelijkheden en rollen hij of zij binnen de organisatie vervult. Zodoende leren de studenten hoe het werkveld van een verpleegkundige eruit ziet en wat de overeenkomsten en verschillen tussen de branches zijn. Reflectie vormt daarbij een belangrijk onderdeel. De studenten maken opdrachten en reflecteren op het eigen handelen tijdens de wekelijkse intervisiebijeenkomsten. De pilot Zorgtalent is in april 2016 gestart met zes studenten HBO-V van Windesheim Flevoland en drie Flevolandse werkgevers: Flevoziekenhuis, InteraktContour en Woonzorg Flevoland.

Zorgtalent heeft primair tot doel:

1. Eerstejaars HBO-V studenten in een vroegtijdig stadium bekend maken met de verschillende branches in de zorg in Flevoland en de rollen/ taken die een HBO-V verpleegkundige binnen deze branches vervult.
2. Eerstejaars HBO-V studenten een positief maar bovenal realistisch beeld geven van de verschillende werkvelden.
3. Eerstejaars HBO-V studenten in een vroegtijdig stadium kennis laten maken met de Flevolandse werkgevers.

Gemeenschappelijke Taal

De verandering van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat' vraagt veel van vooral zittende medewerkers die gewend zijn te sturen en de regie te behouden. Voor het nieuwe concept moeten medewerkers zo worden opgeleid dat zij kunnen voldoen aan de steeds complexer zorgvraag. Onderwijs en werkveld hebben gezamenlijk hiaten geïdentificeerd in de 'vertaling' van opleidingskwalificaties naar de eisen en verwachtingen vanuit het werkveld. Het gaat dan

vooral om ontbrekende gedragskenmerken (attitude) die leerlingen en studenten tijdens hun opleiding aanleren, maar niet (voldoende) laten zien in de praktijk. De werkgroep Gemeenschappelijke Taal bestaande uit vertegenwoordigers van onderwijs en werkveld is tijdens bijeenkomsten, overleggen en themadagen aan de slag met het beantwoorden van de volgende vragen:

- Hoe kunnen we er samen voor zorgen dat de gaten die de praktijk ervaart worden gedicht?
- Hoe kunnen de herziene kwalificaties eenduidig worden vertaald naar gedrag in de praktijk?
- Welke bijdrage kan jouw organisatie leveren aan de oplossingen?
- Wat betekenen de geformuleerde oplossingen concreet voor het onderwijs?

De herziene kwalificatiedossiers voor het mbo zijn hierbij leidend aangezien die bindend zijn voor het onderwijs. Zowelwerk faciliteert de gezamenlijke inzet en draagt inhoudelijk bij aan de oplossingen. Daarnaast is er ondersteuning vanuit het landelijk Zorgpactteam.

Beoogde resultaten bijeenkomsten, overleggen, themadagen

- Connectie tussen praktijk en onderwijs: wat verwachten praktijk en onderwijs van elkaar?
- Document gemeenschappelijke taal/noemer voor basiscompetenties die het werkveld verwacht van de toekomstige medewerker.
- Methode(s) om de basiscompetenties te vertalen in attitude: per onderwijsniveau.
- Praktijk en onderwijs blijven met elkaar in gesprek. Afspraken voor tussentijdse afstemming zodat onderwijs beter kan aansluiten op de vragen van/ontwikkelingen in het werkveld.
- Levendige leerinfrastructuur
- Vergroten draagvlak voor blijvende samenwerking tussen organisaties, onderwijs en overheid

Verbinding Werkplaats Sociaal Domein, Zorg in de wijk, Welzijn en Zorgpact Flevoland

Verschillende instanties die in Flevoland bezig zijn met het ontplooiën van initiatieven op het gebied van veranderingen in de zorg zoeken verbinding met het doel elkaar te versterken en van elkaar te leren. Met het in kaart brengen van de verschillende intenties, rollen en behoeftes, wordt bekeken of en op welke wijze verbinding tot stand kan worden gebracht.

Contactpersonen Zorgpact Flevoland

CMO Flevoland/Zowelwerk

Mildred Antonius

m.antonius@cmo-flevoland.nl

Windesheim Flevoland

Arjen Mostert

a.mostert@windesheimflevoland.nl